

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. №... 33-00-353/ 0 2 -08- 2018

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66 от Административнопроцесуалния кодекс, Министерство на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) открива производство по издаване на общ административен акт за: **предоставяне на статут на църква „Св. Димитрий Солунски“, гр. Айтос, общ. Айтос, обл. Бургас, с класификация на архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност от Възраждането с категория „местно значение“.**

Основни съображения за издаване на акта:

С писмо от НИНКН с вх. № 33-00-353/11.05.2018 г. са посочени следните мотиви за предложението:

Храмът е с висока степен на съхранена автентичност по отношение на архитектурния си образ. В църквата са налични няколко строителни и художествени етапа, които носят богата информация за развитието на обществото ни през последните два века. Съхранени са оригиналните архитектурни и конструктивни елементи, както и елементите на художествената украса. Функцията му като православен храм не е променяна през годините.

Църквата притежава индивидуални качества, като представител на строителните достижения на късното Възраждане, продължили в първите години след Освобождението. Като творба на първомайстор Генчо Кънев, носи характерни архитектурно-пластични белези от други негови творби из Стара планина. Архитектурните елементи, формиращи пространството на интериора са успешно съчетани със съвременен изписаните сцени по външните стени (от началото на ХХІ век), които следват богатите цветови решения от периода на късното Възраждане, без да копират художествения стил на съхранените оригинални иконостас, проскинетарии и подвижните икони.

Храмът представя най-добрите постижения на строителните традиции, техническите умения и занаятите. Съхранените икони носят духа и традициите на българското Възраждане.

Намесите в интериор и екстериор, които действат негативно на общия облик на сградата са обратими. Това са външното обшиване с метални панели (сайдинг), циментови стъпки около оригиналните дървени колони и други по-незначителни елементи. Премахването им и излявата на оригинални елементи ще доведе до значително подобрене в архитектурния облик на храма.

Оградните и подпорни каменни зидове, масивната порта, камбанарията, каменните алеи и старите надгробни плочи въздействат единно с храма и създават цялостен автентичен обект, което повишава неговата научна и познавателна стойност. В имота на църквата се намира и сградата на църковното настоятелство, също единична НКЦ, която допълва функционално храма. Вградена в южния уличен зид е и чешма с паметна плоча за създаването ѝ през 1858 г. На северната граница на имота е поставен паметен знак, по случай откриване на първото училище в Айтос (1868 г.) и първото читалище (1869 г.). На западната фасада на църквата е поставена паметна плоча по повод вероятното посещение на храма от Васил Левски през 1872 г.

Кварталите около имота на църквата, преди Освобождението са наричани „българската махала“, като в близост се е намирала по-стара черква и гробище, на чието място днес се намира параклис „Св. Димитър“. В близост до църквата се намират още няколко недвижими културни ценности, както и родната къща на Филип Кутев. Устройствената среда позволява успешното изявяване на храма към ул. „Цар Освободител“.

Предлагат се следните режими за опазване на църква „Св. Димитрий Солунски“:

А. Териториален обхват:

1. Териториален обхват на НКЦ : В границите на парцел с пл. № 2147, част от УПИ I - за обществени дейности и жилищно строителство, кв.107 от действащ кадастрален план на гр. Айтос, обл. Бургас, Заповед за одобрение № РД-14-02-123 от 10.02.1986 г. на Министъра на строителството и селищното устройство.

2. Териториален обхват на охранителната зона на НКЦ: Предлага се охранителна зона с териториален обхват: парцел с пл. № 2148, 2140, 2142 - част от УПИ I - за обществени дейности и жилищно строителство, УПИ IV – 2145, УПИ VII – 2144, УПИ IV – 2145, кв. 107, както и през улица УПИ I – за комплексно жилищно строителство, УПИ XII – 2258, кв. 127 и УПИ V – 2243, УПИ III – 2241, кв. 128 от действащ кадастрален план

на гр. Айтос, обл. Бургас, Заповед за одобрение № РД-14-02-123 от 10.02.1986г. на Министъра на строителството и селищното устройство.

Б. Предписания за опазване

1. Предписания за опазване на НКЦ:

1.1 Изисква се:

- Консервация, реставрация, поддръжка и експониране на храма и на елементите с архитектурна и художествена стойност: иконостас, икони, църковна утвар, железни решетки по прозорци, ковани дървени врати, железни кръстове по покрив, погребения в двора, и пр.
- Възстановяване на променени автентични характеристики:
 - Премахване на фасадни панели от екстериора на църквата;
 - Премахване на облицовка от фасадни тухли по ъглите и цокъла на църквата;
 - Премахване на вътрешни подпрозоречни облицовки от фаянсови плочки и възстановяване на варовото измазване, при липса на стенописен слой;
 - Възстановяване оформлението на купола над входа на храма;
 - Възстановяване по аналогия на липсващите решетки от ковано желязо на прозореца на абсидата;
 - Подмяна на всички PVC дограми с нови – дървени, по проект съгласуван по реда на действащата нормативна уредба;
 - Запазване на обема на църковния магазин, без неговото дострояване или надстрояване.
- Консервация, реставрация и създаване на цялостно архитектурно решение за екстериора на камбанарията с камбаната.
- Консервация и реставрация и придаване на единен архитектурен образ на оградния зид и порта
- Поддръжка и възстановяване на автентичността на двора с всички негови елементи – порти, надгробни камъни, каменни подпорни зидове, растителност, настилки на алеите, чешма, вградена в уличния зид.
- Отоплението на храма да се извършва с уреди, които не отделят във въздуха сажди и твърди частици и не могат да увредят целостта на стенописите или други обекти с художествена стойност. При монтиране на цялостна инсталация, тя да се изпълни по начин, който не е в разрез с архитектурно-художествените качества на храма и не пречи на възприемането на елементите с такава стойност.

- Палене на свещи само от чист пчелен восък.
- Поддръжка, консервация, реставрация и експониране на НКЦ - сградата на църковното настоятелство.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани по реда на действащата нормативна уредба.

1.2. Допустими дейности:

Допуска се направа на сондажи в църковната стенопис, с цел разкриване на по стари слоеве изписване, под съвременните стенописи.

1.3. Препоръчва се:

- Премахване на навеса застроен свързано към сградата на църковното настоятелство и помещаване на неговите функции в рамките на съществуващите сгради – тази на църковното настоятелство и църковния магазин.

- Отделяне на имота на църквата в отделен УПИ.

2. Предписания за опазване на охранителната зона на НКЦ:

2.1. Допуска се:

- Съхраняване на съществуващото застрояване и/ или ново строителство на територията на охранителната зона като то следва да не възпрепятства експонирането, възприемането и достъпа до Храма.

- Промяна на регулационните линии, при съобразяване с начина и характера на съществуващото застрояване.

2.2. Не се допуска:

- Поставяне на рекламни съоръжения, антени на мобилни оператори и други елементи неблагоприятни за експонирането на недвижимите културни ценности.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да входират в Министерство на културата, в гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: b.nencheva@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Настоящото уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да

получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в
Министерство на културата, стая № 313.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

